

LIST IZLAZI TJEDNO. — GODIŠNJA REDOVITA PRETPLATA DIN 30, DOBROTVORNA DIN 50. — ZA INOZEMSTVO DIN 60. — OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA XI. BROJ 13.
Sibenik, 28. ožujka 1940.

ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.
RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.
BROJ ČEK. RAČUNA 23.121

Papinska politika

Velika je i divna bazilika svetoga Petra u Rimu. Stupivši u njezinu stranu nutrinu, dižemo se u visine kao lagani baloni napunjeni dimom. Ali, najviše nas u njoj uzdiže veličanstvena kupola. Čini nam se, da ona nije samo središte Petrove crkve i Vatikanškoga Grada, već i samoga Rima, pa i čitavoga svijeta.

Vizija o kupoli svetoga Petra kao središtu svijeta, osobito nam se nameće ovih dana. Po stoti puta se u povijesti svijeta obistinjuje ona: Svi putevi vode u Rim!

Ko čita dnevne novine i sluša radio emisije, najčešće čuje spominjati: Vatikan, Papu, Pija XII. Najugledniji evropski i izvanevropski političari hodočaste u Rim i, kao po dužnosti, posjećuju Vatikan i traže audijenciju kod svetog Oca. Po vatikanskim dvoranama se u zadnje vrijeme prošetale: Chamberlain, Lord Halifax, Emanuel III, von Ribentrop, Taylor, Welles i grof Teleki. Ne govore li nam te šetnje, i previše glasno, o velikom značenju Pape i papinstva u međunarodnom životu!

Papinstvo, katolicizam — uvijek su bili, pa i danas su, takva pojava, mimo koje ne mogu proći ravnodušno ni Roosevelt, ni Chamberlain, ni Daladier, ni Hitler, ni Mussolini. Jer kad bi prošli mimo ili preko nje, bili bi previše plitki i nedozreli, a to ne možemo misliti o državnicima koji upravljaju najmoćnijim narodima na svijetu.

Moguće, da svi ti državnici nisu svijesni, nisu uvjereni, da konačnu riječ o sudbini naroda uvijek izgovara Bog. Ali nekako nagoni osjećaju, da Papa, da katolička Crkva nastoji voditi u međunarodnom životu Božju politiku.

Zato griješe ili lažu svi novinari i radio speakeri, kad vatikansku politiku nastoje prisloniti uz sjever, istok ili zapad, uz jedan ili drugi blok međunarodnih sila.

Teško je nekatolike razuvjeriti, da Pio XI nije vodio neku svoju politiku, a današnji Papa svoju. Ali svi koji vjeruju u općinstvo svetih, u universalno poslanje i unutarnji sastav Kristove Crkve, ti su čvrsto uvjereni, da je politika Pija X bila ista kao i ona Lava XIII, Benedikta XV, Pija XI i Pija XII, a to je: politika općinstva svetih, politika Augustinove Božje Države, politika pravde, mira i međunarodne suradnje.

Kakva je papinska politika, to je svako mogao doznati, ako je slušao ili čitao Papine govore prilikom božić-

Naši slavni dani

Mi ističemo svoje hiljadugodišnje kraljevstvo. Može se komu činiti da s tim i previše paradiramo. Kako bilo, svakako, mi smo narod svijetle i časne prošlosti. Narod koji slavi hiljadugodišnje jubileje, narod je snage i života. Nije to narod od jučer, i ne može se s njim govoriti kao s došljakom, koji je iz milosti i ljudstva primljen pod krov, da ne ozebe na putu.

Na svoga Tomislava mi nikada ne zaboravljamo. Zaboraviti može samo onaj koga je pamet zaboravila.

Osim ovoga hiljadugodišnjeg jubileja, koji smo proslavili 1925 g., imamo mi za trista godina stariji jubilej, hiljadutristogodišnjicu pokrštenja svoga, što ćemo slaviti dogodine — 1941. Ova godina prolazi u pripremanju na proslavu toga najznačajnijeg našeg događaja u prošlosti. Za Tomislavovo žezlo mi smo spremni padati kao za Križ. Bog i Dom nama su svetinje za koje se sinovski spremno ide i pada. Ali, Tomislavova kruna ne blijeđi, kada rečemo, da je naše pokrštenje najznačajniji događaj u našoj prošlosti. Kleti se ne ćemo, ali, jer znamo nešto povijesti narodne i svjetske uopće, otvoreno možemo reći: da nije bilo Križa, ne bi bilo ni Tomislava; da se Hrvati nisu pokrštili, ne samo da ne bi bili narod kraljevstva, nego vjerojatno ni spomena na njih danas ne bi bilo.

Zato mi ovom hiljadutristogodišnjemu jubileju dajemo toliki značaj i prvenstvo, i spremamo se, da njegova vanjska proslava odnese rekord nad svim slavama i proslavama, što smo ih do danas uopće imali bilo kojom prilikom.

Kada smo ovih dana listali debele uskrnsne brojeve naših novina, zadovoljno smo pročitali poruke i čestitke vodećih naših ljudi. Napisano je kršćanski. Rečenice i sastavak je najkršćanskiji. To je dobro.

Samo smo svi mi koji otvoreno gledamo na život, i znamo kako taj život izgleda, rekli, a, ako ne rekli, sigurno pomislili: sve je to lijepo, ali se kršćanstvo s tim ne umiruje. Ljudi, pokreti, gibanja mogu ostaniti kod kore i vanjštine, ali kršćanstvo nikada.

Uza sve te izjave i sastavke, lijepe misli i slatke riječi, nemojte se čuditi, kada se reče: Mi se spremamo na hiljadutristogodišnji jubilej pokrštenja, a mi više nismo kršćani. Hrvati su

nih i uskrnsnih blagdana. U tim govorima nije bilo riječi: o nadmoći jedne ili druge vevlasti i o borbi do konačne pobjede, već o sporazumu, o uvidavnosti, bratskoj suradnji i miru, koji počiva na pravdi i ravnopravnosti svih naroda.

Papa veoma dobro znađe u ime koga govori. On ne samo što ne govori u ime Engleske i Francuske, Njemačke ili Italije, već ne govori ni u ime kardinalškoga zbora, pa ni u ime svoje! Prije nego progovori, odvagne

kršćani imena, ali kršćanstvo života stvarno je daleko od nas. Nama treba ponovno krštenje, i tomu se nadamo od proslave koju priređujemo.

Kršćanstvo nije pokret koji mjeri snagu po broju glasova. Kršćanstvo je božanska istina, koja u životu čovjeka ima vršiti ono djelovanje, što ga vrši so u hrani, kvas u tijestu i svjetlo u tami. Kršćanstvo nije pokret parade, koji u danim prilikama svoje članstvo zaodjene lijepim jednoličnim kapulima; da izvana budu jedno, skladno i uredno, i dosta.

Kao što bi griješio svaki onaj koji bi u Gospodinu Isusu gledao veliku ličnost, najveću ličnost, i ništa drugo, tako bi isto dokazao svoje totalno nepoimanje stvari, koji bi u kršćanstvu gledao jedno ogromno društvo, sa silnim aparatom, ako hoćete najbolju i uzornu organizaciju svijeta. To je samo korà. Krist je Bog, a kršćanstvo društvo, koje mi zovemo Crkva, jest otajstveni Krist. Crkvi je On glava. Crkva živi od njega. Članovi Crkve ne mogu živjeti rastavljeni od Krista, kao što ni prst otkinut od tijela.

Biti kršćanin znači živjeti životom Kristovim. Da ne živim više ja, nego Krist u meni. Tek onda mogu shvatiti pojedine istine evanđelja, i u kršćanstvu gledati jedini pravi garant mira i zdravoga poretka.

A gdje smo mi? Gdje to mi živimo Kristovim životom? Da li je to u selu, gradu; kod malih, velikih; učernih, neukih; bogatih, siromasnih; onih koji zapovijedaju, onih koji slušaju; u školi, obitelji; u politici, grupiranju...

Nismo kršćani, pa ni plodove kršćanstva ne možemo pobirati. Vjerujemo u preokret s ovim jubilejom.

Junior

FINSKI GUBICI. Švicarski list »Gazette de Lausanne« posvećuje članak finskim gubicima u ratu i kaže: I ako službeno nijesu objavljeni gubici u Finskoj, finska vrhovna komanda vodila je računa o svojim gubicima. Ukupni gubici u mrtvima, nestalima i ranjenima prelaze nešto manje od 58 hiljada 500 vojnika, od čega 2 hiljade 500 oficira. Obzirom na žestinu rata i ogromnu brojnu nadmoćnost neprijatelja, zanimljivo je — veli list — da su ukupni finski gubici manji od 60 hiljada ljudi.

težinu svake pojedine riječi, i onda propovijeda: Gradu i svjetu — u ime Kristovo. A Krist je nepogrešiv!

Mogu se natezati Papine riječi na desno ili na lijevo, ali ako smo dobre volje, moraćemo priznati: Ovakvo može govoriti samo iskreni, istinski neutralac, koji se raduje s radošćima i tuguje s tužnima, kojega veseli svaki uspjeh čovječanstva i boli svaka rana.

Kupola svetoga Petra visoko leti po zraku kao svaka slobodna i ple-

Beznadan i uzaludan rad!

Zagrebački »Hrvatski Dnevnik« od 22. t. m. donosi ovaj značajni uvodnik, koji prenosimo u cijelosti:

»Nije samo od interesa nego i od koristi, da se znađe, zašto su u zadnje vrijeme gotovo sve srbijanske stranke digle kuku i motiku na sporazum. Odgovor na ovo: »zašto« nije i ne može biti jedan. Ne može biti zato, jer imade više razloga.

Po svojem broju najmanji, ali po svojoj snazi i uplivu su bezuvjetno najjači oni, koji su protiv sporazuma samo zato, što im je nakon njega sve manje prilike, da na razne, gotovo uvijek nedopuštene načine zgréu blago, a s druge strane, što je sada došao red i na njih, da prema svojim materijalnim prilikama pridonose za potrebe države. Ovi su bili od uvijek najgrlatiji patrioti. U patriotizmu nisu imali granica ni kraja. Za svoju domovinu veliku Jugoslaviju, žrtvovali bi sve, ali iz tuđih džepova. Kad je sada došao red i na njih, odjedamput su zaboravili na najveće dobro svoje mile domovine: na mir u zemlji i na sigurnost iz vana. Sada vide pred sobom samo strahotu osobnih podavanja. U samoobrani hoće da se te strahote riješe. Uvjereni, da je ona u uzročnoj vezi sa sporazumom, napadaju na sporazum.

Drugi su zanešenjaci. U svojoj zanešenosti ne vide realnosti. Ne vide, da su Srbi u cjelini, a pogotovo sami Srbijanci, manjina u državi. Ne vide, da ova manjina — sama za sebe — ne može vladati čitavom državom. Ne vide, da je hrvatsko pitanje nastalo zbog toga, što se je do kraja htjelo provesti misao, da je Jugoslavija proširena Velika Srbija. Ne vide ni to, da se hrvatsko pitanje mora rješavati sporazumom, jer hegemonistima nedostaje snage, da hrvatski narod slome. Zato ovakvi i ne mogu drukčije raditi, nego što rade. Oni i ne mogu biti nego protiv sporazuma.

Slična je ovoj skupini ona skupina ljudi, koji mrze osobito hrvatstvo. Ovi žive još pod utjecajima prošlosti. Žive pod utjecajem bizantijske mržnje protiv rimskog katolicizma. Njima je hrvatstvo, što i katolička vjera. Zato i mrze hrvatstvo. Mrze ga neodoljivo. U svojoj mržnji ne vide ništa. Za njih postoji samo jedno: Hrvat-katolik. Oni imaju samo jednu želju: isključiti Hrvate sa svih područja, na kojima se opaža djelovanje države.

Ako se pogleda, koji ljudi vode većinu današnjih srbijanskih stranaka, nekako

menita ljudska misao, a još više nad njom krili se duh Papinstva, duh katoličke Crkve. S te visine širi se Papin vidoviti pogled sve do krajnjih krajeva zemlje, te opaža i ono što mi obični ljudi, spūtani malenim, svakidašnjim brigama, ne možemo ni vidjeti.

Papinska politika je politika Kristova, politika Božje Države — pa zato njoj: sva naša ljubav i naše pouzdanje!

se može reći, da ih imade od sve tri ove vrste: negdje manje, negdje više. Čini se ipak, da među Stojadinovićevim radikalima imade najviše njih iz prve skupine, među opozicionim strankama da je najviše zaneženjaka, a u Srpskom klubu da je najviše onih, koji mrze. Radi toga se može i razumjeti držanje i rad ovih stranaka odnosno skupina. Ali je mnogo teže razumjeti držanje JRZ. JRZ stoji na stanovištu sporazuma, ona štaviše prema riječima sporazum i podupire. U djelima toga podupiranja nema. Štaviše, može se s potpunom sigurnošću reći, da je u djelima protiv sporazuma. Tu dolazi s potpunim pravom pitanje, zašto je to.

Iz djela JRZ vidi se, da ona ne shvaća sporazum suviše ozbiljno, pogotovo ga ne shvaća kao temelj čitavoj politici države. Moguće je da JRZ svojim radom nakon sporazuma hoće da razbije jedinstvene redove hrvatskoga naroda, pred kojima se je moralo uzmaknuti. Što nije pošlo silom, što nije pošlo ni jednoj vladi od Živkovića do Stojadinovića, možda bi po mišljenju ovih moglo poći sada. U JRZ se nadaju, da bi isticanje sporazuma, a rad protiv sporazuma, moglo kod Hrvata dovesti najprije do zabune, a kasnije čak i — rascjepa. Ne dolaze uzalud s one strane glasovi, kako bi sada trebalo među Hrvatima doći do diferenciranja. Oni samo čekaju, kad će dr Maček ostati samo predsjednik HSS, a prestati da bude vođa hrvatskoga naroda. Hrvatske se snage trebaju rascjepkati, jer bi tada porasli izgledi, da se može vratiti stara politika hegemonije.

Moguće je i to, da se mnogi u JRZ nadaju, da će HSS prigriliti vlast: da će radi vlasti malo po malo popuštati i na koncu konca postati obična stranka u vladinoj koaliciji. Iako ovo prelazi u fantaziju, suđeci po dosadašnjim iskustvima, nije isključeno. Možda se računa, da će tečajem vremena HSS postati u Jugoslaviji ono, što su bili mađžaroni u Hrvatskoj, dok ih je trajalo. Možda se računa i s tim, da će HSS postati ono, što su JRZ i druge umjetne stranačke tvorevine. Fantazija je na jugu dosta bujna i čovjek se ne treba ničemu čuditi. Uvijek je bilo i bit će računa bez kćerama.

Ovako bi se mogla tumačiti djela JRZ. Ako se s hrvatske strane ocijene ove mogućnosti, očito je, da su u stvari potpune nemogućnosti. Prema tomu JRZ ide za nemogućnostima. Radi toga je i njezin rad posve beznađan i zato uzaludan. Razvitak hrvatskoga pitanja ići će i dalje svojim smjerom. Može se raditi, što se hoće, ali ga nitko ne će zaustaviti. Hrvati su na putu da dobiju svoju slobodnu Hrvatsku, i oni će je dobiti.

AKO RUSIJA NAPADNE KOJU DRUGU NEUTRALNU ZEMlju. Francuski poslanik u Washingtonu izjavio je: Saveznici će Sovjetskoj Rusiji odmah najaviti rat, ako Rusija napadne koju drugu neutralnu zemlju u Evropi. Mi smo pripralni. Mi ne ćemo čekati. Saveznici su predugo čekali, da Finska zatraži pomoć. Rat u proljeće postat će češći, ali se to ne će primjetiti na zapadnoj fronti.

Podlistak

Sretan Uskrs, majko!

— Djevojke, požurite.

Ivka se ne miče, jer joj tako udobno u krevetu. Otvorenih očiju sanjari i promatra stare vijence od ruža, naslikane na stropu.

Benka istrlja oči i zapita: Koji je sat?

Vani je toliko veselja. Uskrsna zvona radosno zvone. Veselo je raspoloženje posvuda. Uskrs je. U kuhinji se na veliko sprema, jer dolaze u goste neki rođaci. Majka je veoma zauzeta.

— Poći ćemo na Misu u 9 sati, zar ne Ivko?

— Obući ćemo novo odijelo, to se razumijel!

Majka je uranila i poslala na Misu već u 5 sati te mora da je unišla u sobu tiho, tiho, dok su joj kćerke slatko spavale, jer su na podnožju njihovih dvaju kreveta već pripravne nove čarape i čista rubenina, bijela bjelca.

— Sretan Uskrs, majko!

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Nedjelja, 31. III.: Bijela nedjelja. — Sv. Amos, prorok, svetkuje se u Tekui u Palestini.

Ponedjeljak, 1. IV.: Blagovijest (preneseno). Navještenje arhanela Gabrijele Bl. Dj. Mariji, da će poroditi Sina Božjega. — Sv. Teodora, koja je podnijela mučeničku smrt za vrijeme cara Hadrijana.

Utorak, 2. IV.: Sv. Josip, zaručnik Bl. Djevice Marije (preneseno). — Sv. Frano Paulski, redovnik sv. Frane. Radi osobite svetosti Gospodin ga je obdario darom proroštva, pak je prorokao i pad Carigrada. Rodio se u Kalabriji g. 1416.

Srijeda, 3. IV.: Sv. Ulpijan, mučenik. Podnio je mučeničku smrt u Tiru za progovora Galerija Maksimilijana. Ušli su ga u kožnatij vreći skupa sa psetom i zmijom, te u more utopili.

Četvrtak, 4. IV.: Sv. Izidor, nadbiskup Sevilje, brat sv. Leandra. Prosvjetlio je Španjolsku svojim svetošću i divnim spisima. Umro je g. 636.

Petak, 5. IV.: Sv. Vinko Fererski, ispovjednik. Bio je Španjolac reda sv. Dominika. Propovijedao je sv. evanđelje skoro po čitavoj Evropi. Umro je g. 419. — Sv. Irena, djevica i mučenica.

Subota, 6. IV.: Sv. Celestin, Papa.

BIJELA NEDJELJA

ČITANJE POSLANICE blaženoga Ivana Apostola (I, 5, 4—10). — Predrag! Sve što je rođeno od Boga, pobjeđuje svijet; i ovo je pobjeda koja pobjeđuje svijet, vjera naša. Ko je koji svijet pobjeđuje, nego koji vjeruje da je Isus sin Božji? Ovo je koji dođe u vodi i krvi. Isus Krist, ne samo u vodi nego u vodi i krvi. A Duh je koji svjedoči da je Krist istina. Jer su trojica koji svjedoče na nebu: Otac, Riječ i Duh Sveti, i ova su trojica jedno. I troje je što svjedoči na zemlji: Duh i voda i krv, i ovo je troje jedno. Ako primamo svjedočanstvo ljudi, svjedočanstvo je Božje veće. A ovo je svjedočanstvo Božje veće što svjedoči za Sina svojega. Ko vjeruje u Sina Božjega, svjedočanstvo Božje ima u sebi.

† **SLIJEDI SV. EVANĐELJE po Ivanu (20, 19—31).** — U ono vrijeme: Kad bi a veće onaj dan, prvi po suboti, i vrata bijahu zatvorena, gdje se bjehu učeni skupili zbog straha od Židova, dođe Isus. stade na sredinu i reče im: Mir vama! I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra. A učeni se obradovaše vidjevši Gospodina i opet im reče: Mir vama! Kao što Otac poslao mene, i ja šaljem vas. I ovo rekavši dahnu i reče im: Primate Duh Svetoga! Kojima oprostite grijeha, oprostite im se; a kojima zadržite, zadržat će im se. A Toma, koji se zove bliznac, jedan od dvanaestorice, ne bješe s njima kad dođe Isus. Rekoše mu daleko drugi učeni: Vidjesmo Gospodina. A on reče: Dok ne vidim na rukama Njegovim šupljinu od čavala, i ne metnem ruke svoje u rebra Njegova, ne ću vjerovati. A poslije osam dana opet bijahu učeni Njegovi unutra, i Toma s njima. Dođe Isus, kad bijahu vrata zatvorena, i

— Hvala, kćerke moje. Hoćete li mi malo pomoći, prije nego izadete?

— Ali moramo se spremiti i urediti za Misu... Majko, gdje su one naše zlatne pribadače? Majko, nijesi mi sašila okrajak kombinezona? Majko, gdje su nam rupčići?

U 9 sati gizdave i elegantne kao dvije princeze Ivka i Benka u velikoj žurbi pojavile su se u kuhinji.

— Zbogom, majko!

— Ah, kćerke, pričestit ćete se, je li? Tako kasno ćete uzeti zajutrak! Dajte, da vidim odijela: stoje vam dobri? Jeste li dobro odjevene? Nije li odveć lagan tvoj haljetak, Ivko? Pazite, djeco, jer je još dosta hladno! Za ljubav Božju, kćeri moje, da mi ne biste stradale!... Znaite, da ih mnogo leži od prehlade i upale! — A međutim ona sama, majka njihova, jako zakašlje. Sva je crvena u licu, jer se kod ognja sva oznojila. Ognjište dimi, pak se mora rastvoriti prozor...

— Gospodine, pomozi mi! Koli-ko još treba raditi! No nato se opet smiruje i smješka misleći na obiteljsku radost... Anli su draga jaja, ako nijesu odveć tvrda... Ah! Franko!... Fran-

stade na sredinu i reče: Mir vama! Potom reče Tomi: Metni prst svoj ovamo i vidi ruke moje i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran! Odgovori Toma i reče Mu: Gospodine moj i Bože moj! Reče mu Isus: Jer si me vidio, Toma, vjerovao si; blaženi koji ne videše a vjerovaše. A i mnoga druga čudesa učini Isus pred učenicima svojim, koja nisu napisana u ovoj knjizi; a ova su napisana da vjerujete da Isus jest Krist, Sin Božji, i da vjerujući život imate u ime Njegovo.

MOLITVE KRŠĆANINA

XVII.

OČE NAŠ

»Oslobodi nas od zla!«

Gospodin stavlja na zadnje mjesto ovu molbu. Mi je, vrlo često, stavljamo na prvo mjesto. K tomu još pojam »zla« ograđujemo samo na vremenita zla, dok Isus hoće, da tražimo nada sve oslobodjenje od jedinoga pravog zla: grijeha i njegovih posljedica.

Gospodin nam ipak ne brani, da molimo i za oslobodjenje od vremenitih zala. Koliki jadni patnici obraćali su se s pouzdanjem k Njemu, a On ih je ozdravljao od njihovih zala: Ista Crkva nam stavlja u usta tolike lijepe liturgijske molitve, kojima molimo božansku pomoć u danima tuđe i kušnje.

Kad moliš za oslobodjenje od zala o voga svijeta, moraš se držati sljedećih načela:

1. Da je jedino pravo zlo grijeh. Sva druga zla mogu biti od koristi za našu dušu. Jedini grijeh otmilje nam sve, jer nas odstranjuje od ljubavi Boga, koji je naše jedino i vrhovno Dobro. Onima, koji ljube Boga, sve ide dobro. U tome je baš i bila mudrost svetaca, što su znali iskoristiti zemaljsko zlo za svoju dušu i za duše, njima povjerenе.

2. Da ti Bog šalje patnje i protivnosti jedino za tvoje dobro. Bog je ljubav, kaže sv. Ivan. On ne može a da te ne ljubi, i to ljubavlju nježnijom negoli je ona tvoje majke. Kao što dobra majka stavlja svoje dijete pod operatersko oruđe kirurga, jer zna, da je to potrebno za njegovo zdravlje, tako i Bog baca dušu u trnje kušnje i patnje, jer ima u vidu njezinu vječnu sreću. Patnja nas odalečuje od svijeta i njegovih naslada, ona oplaćuje i čisti dušu, te je približuje Bogu. Patnja je veliko sredstvo apostolata, ono isto sredstvo, kojim se Krist posluzio, da spasi svijet. Bol ne može biti pravo zlo. Inače sveci, koji su ipak bili prijatelji Božji, ne bi bili primili tako obilnu porciju boli. Ti, koji tako često općiš s Isusom u Presv. Euharistiji, nauči konačno promatrati trpljenje očima Božjim, kao što su ga promatrali sveci, kao što ga je gledao sv. Pavao, koji se hvalio svojim slabostima i klikovao je od radosti posred kušnja i patnja, jer je znao, da su one neznatna stvar, usporedimo li ih sa slavom, koja bi im morala biti nagradom.

Ti, koji si u sv. pričesti toliko puta iskusio svu velikodušnost božanske ljubavi, uvjeri samoga sebe, da se nalaziš u rukama najljubeznijeg Oca, koji te nikad ne zapašta, a najmanje u času kušnje. »Oče naš« — evo prve riječi ove molitve.

»Oče naš« evo zadnje misli, kad svetom spokojnošću te sinovskom odanošću i pouzdanjem moliš, da budeš oslobođen od zla, koje te okružuje, dok se istodobno sa sigurnošću i pouzdanjem bacaš u naručaj Onoga, koji te ljubi vječnom i neiscrpivom ljubavlju.

Iz naših krajeva

NOVI ODBORNIK DRUŠTVA SV. JERONIMA. Dosadašnji odbornik i blagajnik Književnog Društva sv. Jeronima preuzv. g. dr Josip Lach, nakon svoga imenovanja za zagrebačkog pomoćnog biskupa, dao je ostavku na mjesto jeronimskog odbornika, pak je, prema društvenim praoilima, na njegovo mjesto izabran kanonik preč. g. Mirko Kapić.

FRANJEVAČKOJ GIMNAZIJI U VARAŽDINU, naredbom bana dra Šubašića dano je pravo javnosti i za više razrede. Učenici te gimnazije imaju tako od sada sva prava učenika javnih klasičnih gimnazija.

SVE DOMAĆINSKE TEČAJEVE na području banovine Hrvatske, prema odluci bana dra Šubašića, preuzima odjel Banske Vlasti za seljačko gospodarstvo, dok su dosad bili u djelokrugu odjela za prosvjetu. Prema tome će nadzor nad privatnim gospodarskim školama za seoske domaćice u selima odsad dalje vršiti odio za seljačko gospodarstvo.

ISUSENJE SINJSKOGA POLJA I MOSTARSKOGA BLATA. Javljuju iz Splita, da je stigao veliki bager, koji će služiti za isušenje Sinjskoga polja. Za nekoliko dana stići će i amfibija-bager, koji će se upotrijebiti za radove na isušnju Mostarskog blata.

NA MJESTU ZELJEZNIČKE NESREĆE KRAJ OZLJA izvučeni su lokomotiva i vagon iz Kupe. Vagon je potpuno razmrskan. Ispod vagona nije pronađena ni jedna lješina, pak postoji bojazan, da je ostale žrtve ove nesreće odnijela voda, jer je ovdje vrlo jaka struja vode. Još se ne zna za sudbinu 16 osoba. U koliko su te osobe zaista stradale, iznositi će broj žrtava 23.

KATOLIČKE ŠKOLE DOBILE PRAVO JAVNOSTI. Časne sestre Trećeg Reda sv. Franje, naredbom bana dra Šubašića, dobile su pravo javnosti za svoju pučku školu u Međumurju. — Časne sestre Uršulinke u Varaždinu, isto tako naredbom bana dra Šubašića dobile su pravo da otvore potpunu žensku realnu gimnaziju s pravom javnosti.

DŽEPNI RADIO-APARAT. Profesor Seltimio Rinaldi, vrlo poznat u rimskom znanstvenom svijetu, iza dugih računa i pokušaja, uspio je da sastavi radio-aparat, koji može stati u kutiji fotografskog aparata od 6 × 9. Njegov radio može hvatati srednje valove u daljini od 150—200 kilometara, a kratke u daljini od 9 hiljada km. Ovaj njegov radio-aparat ne treba da je prikopčan električnoj struji. Struju dobiva od prikopčanog električnog elementa. Kad se otkopča, nije veći od doze za cigarete. — Nije na odmet istaknuti, da je prof. Rinaldi praktičan katolik i Marijin kongreganist.

no da sjedne, prije negoli će poći na blagoslov u župsku crkvu, sama je samcata u kući.

Kuća u tišini te blagdanske večeri izgleda kao dobra prijateljica, koja se smješka svojoj umornoj kraljici. A majka misli na toliko stvari. Na prošlost bez oplakivanja, na sadašnjost bez srdžbe, na budućnost s onom velikom žalošću i zabrinutošću, koje su vlastite svim majkama, a koje ublažuje i smiruje samo vjera... A u ovom darivanju same sebe bez ikakvih rezervi i ograničenja ona se smješka i sretna je.

— Dobra večer, majko... Je li vrijeme za večeru?... Gladne smo... Majko, ima li juhe? Majko, gdje su mi papuče? Majko... gdje je psić? Majko, jesi li sastavila onaj govor? Jesi li vidjela tetku?... A majka se zadovoljna smješka, što je kuća opet oživjela i postalo u njoj tako bučno.

— Laku noć, majko! Jesi li umorna? Zbilja? I mi, znaš! Idemo odmah u krevet!...

— Din, dan... odbijaju sati na zidnoj uri. Svi već spavaju. Samo majka sada još moli. A toliko je radosnog smijeha u njoj molitvi te uskrsne

Širom svijeta

TRGOVAČKI SPORAZUM ITALIJE SOVJETA. Prema informacijama dopinika agencije Reuter, Press Association i sovjetske agencije Tass zaključen je naelni trgovački sporazum između Italije i sovjetske Unije. To potvrđuju ne samo izvještaji iz Moskve, nego isto tako i izvještaji iz Rima. Doznaje se, da su pregovori za sporazum trajali mjesec dana. Novi sporazum svakako je od velikog političkog značenja. Izmjena robe između sovjetske Unije i Italije pala je na ništinu poslije poznatih demonstracija u okolini prošle godine, kada je Sovjetska Unija napala Finsku. Tada je sovjetski poklisar napustio Rim, a talijanski poklisar Moskvu. Još do nedavno u Rimu su odbijali svaku sumnju u pogledu mogućnosti sporazuma između Rima i Moskve, pa je što više talijanski list »Avenire« zovič Uskrsa objavio članak, u kojemu se oštro opominje Sovjetsku Uniju, ako pokuša proširiti svoj uticaj na Dunavski bazen i Sredozemno more. Međutim, izgleda, da je Njemačka vrlo živo posredovala između Sovjetske Unije i Italije, te da je klopjen trgovački ugovor, kojim se gospodarski odnosi između Italije i Sovjetske Unije obnavljaju. Pregovori su držani u najvećoj tajnosti. Međutim nije ništa određeno o političkim pitanjima, napose ne o pitanjima jugoistočne Evrope. Italija je dobavljala petrolej iz Sovjetske Unije, a nakon prestanka talijansko-sovjetskih odnosa morala je dobavljati petrolej iz Rumunjske. Novim gospodarskim odnosima u trgovačkim ugovorima i ovo se pitanje kida sa dnevnog reda. — U Berlinu izjavljuju, da je donesena odluka i o političkom zbliženju Italije i Sovjetske Unije. Prema obavijestima svoga berlinskog dopinika ženevska »Tribune de Lausanne« piše: »Hitler je potvrdio Mussoliniju, prilikom nedavnoga sastanka, da Sovjetska Unija nema nikakve namjere oštetiti talijanske interese na Balkanu te da bi bila voljna poštivati neutralnost Rumunjske i Turke. Italija bi sa svoje strane nastojala u Ankaru izraditi slobodan prolaz kroz Dardanele talijanskim parobrodima, koji plove u Sovjetsku Rusiju i obratno. Njemačka bi dala jamstvo, da njene obveze prema Sovjetskoj Rusiji ni u kojem slučaju ne bi išle na štetu Italije. Berlin bi ostao veza između Moskve i Rima te bi predstavljao u neku ruku neutralno tlo za boljševizam i fašizam. Pošto bi tako bila postignuta sva jamstva o Balkanu, Mussolini bi preuzeo na sebe iz bližega priti događaje na bliskom Istoku, a osobito što se tiče aktivnosti generala Weyganda. Italija ne želi ući u rat, ali budući je odučila diplomatski pomagati Njemačku, mora primiti na sebe stanovite odgovornosti.

NOVA FRANCUSKA VLADA. Paul Reynaud sastavio je novu francusku vladu, u koju je ušao i bivši predsjednik Daladier kao ministar narodne obrane. U vladu su ušli i socijalisti. Reynaud je odmah osnovao i novi ratni kabinet, koji će zasjedavati svakodnevno, te privredno vijeće. U svom govoru na radiu, među ostalim, izjavio je: »Zadatak naše vlade je, da vodi rat na svim linijama.«

večeri. Sinovi, muž, kćerke svi su bili u crkvi, svi su primili uskrsnu sv. Pričest, svećenik im je blagoslovio kuću, radost, mladost, zdravlje, dobrota u njoj su vladali...

— Ivko — podglas je zove iz kreveta sestra Benka — još je svijetlo u kuhinji. Majka je još na nogama!

— Zar... nije već umorna?

Ivka ustaje i onako bosonoga u noćnoj košlji ide, da vidi.

Benka s grizodušjem misli, kako onoga dana nije nimalo pomogla majci. Samo je mislila na odmor, zabavu, uživanje. Dok je tako kori savjest radi njene nepromišljene sebičnosti, čuje zabrinuti glas majčin, kako se srđi: Blagoslovljena kćeril! U noćnoj košlji i bosonoga! Brže u postelju! Gdje ti je pamet?!

Tada bi Benka zaplakala. Hitro skoči iz kreveta, pak i ona bosonoga poleli do kuhinje, da zagrlj majku!

— Sutra, majko, ja ću ispeglati rublje!

— A ja ću spremili objed! Majka u to ne vjeruje, ali se sva sretna smije i ljubezno ih pozivlje: Brže u postelju, vi male huncutice! Tiho, da ne probudite oca! Ante Kalin

Sv. Otac protiv kršenja prava i ugovora

Govor Sv. Oca nakon uskršnje sv. mise

Uskrsnoj svečanoj sv. misi, koju je služio u crkvi sv. Petra Sv. Otac Papa Pio XII., prisustvovali su članovi Sv. Kolegija, izaslanici Kraljevskog Doma, predsjednik mađarske vlade grof Teleky, članovi diplomatskog kora i više desetaka tisuća vjernika.

Nakon sv. mise sv. Otac održao je govor, u kome je naročito osudio sva kršenja prava i ugovora. Preporučio je nepreglednoj masi vjernika, da »radi spasa čovječanstva budu sve više prožeti vjerno«.

Sveti Otac je u glavnom naglasio ovo:

»Sloga naroda uništena je, svečano zadate riječi pogažene su, ugovori su ili preinačeni ili raskinuti. Ono, što je duh izumio, sve energije i sva bogatstva služe samo u ratu. I ono, što bi moglo bi-

ti stavljeno u korist djela blagostanja i napretka naroda, danas je pošlo drugim tokom, da bi izazvalo pokolje i ruševine. Miroljubivu izmjenu misli paraliziraju opasnosti svake vrsti. Nije rijetko danas vidjeti, kako se gazi pravo naroda, kako se pale i bombardiraju sela bez ikakve zaštite. Kakav lijek možemo naći protiv ovakvoga zla? Jedini lijek i spas dolazi nam od Krista i On jedini i Vjera mogu da usposteve tako potrebnu ravnotežu, da savladaju strasti i bure, da usavrše pravo i pravdu i da nas nadahnu duhom milosrđa!«

Na kraju je Sveti Otac Papa Pio XII. izrazio nadu, da će čovječanstvo ipak shvatiti potrebu sloge i bratske ljubavi i da će u buduće odnosi pojedinih naroda biti uređeni ne putem sile, nego putem pravde, pravednosti i humanosti.

Neka se bistril

„Internacionale“

»N. Tribuna« traži odgovor na postavljena pitanja u članku »Internacionale«. Ona odbija od sebe naš zadnji odgovor u »Katoliku«, od kojega mi ne odstupamo ni zarez, kada tvrdimo, da N. Tribuna stoji u službi jug. masonerije, a po tome dosljedno i protiv katoličke Crkve i hrvatskoga naroda. Što se pak ograduje, da se naziv »crna internacionala« ne odnosi na Crkvu, mi tu nedužnu iskrenost ne primamo, jer se odavna poznamo. No kad »N. Tribuna« i dalje insistira na odgovoru i hoće da igra ulogu nekog ispravnog vjernika, jer tvrdi, da nema »nikakve veze s neprijateljima katoličke crkve«, onda smo spremni, da pokucamo na tu budnu savjest, koja se javlja kao neki arbiter javnoga mišljenja, dakako, napadajući katoličku Crkvu s općim frazama skrajnoga liberalizma. Ovoga puta ćemo se osvrnuti na napadaj »N. Tribune«, što nazivlje »crnu internacionalu« — katoličku Crkvu, da je »politička formacija«, da joj je »vjera sredstvo, a cilj je politika« i t. d. Bit ćemo skroz načelni.

Naša liberalna javnost izgrađuje svoj religiozni nazor na svijet samo po sugestijama i doktrinama neprijatelja katoličke Crkve. Možda se pojedinci od naših liberalaca služe tim idejama i cijeli život, a da se nisu upoznali s direktivama i smjericama nepogriješivog učiteljstva Crkve. U tome su naši liberalci vrijedni sažaljenja kao religiozni analfabete, naročito, kada je riječ o ulozi Crkve u javnom životu, osobito u odnosima između Crkve i države.

»N. Tribuna« ovdje podsjećamo na epohalnu encikliku Lava XIII. »Immortale Dei« od 1. XI. 1885:

1. Crkva je neumrla djelo milosrdnoga Boga, namijenjeno spasu duša. No Crkva ima smisla za zemaljski život svojih vjernika, jer gdje god je ona stizala, unosila je novo lice svijeta: kulturu i civilizaciju.

2. Već iz prvih stoljeća do danas neprijatelji napadaju Crkvu kao neprijateljicu države i zato progone njezine članove.

3. Ova je teška objeda izazvala i oboružala Augustinov duh i naoštrila njegovo pero, osobito u knjizi »De civitate Dei«. Crkva ima puno pravo javnosti, da ulazi u svijet i da svjetskim oblicima država dade svoju evanđeosku sadržinu. Zato s pravom kaže Lav XIII., da Crkva nije nešto »mrtva«, nego živi organizam Kristovoga Tijela u povijesti svijeta.

4. Država je pak utemeljena u ljudskoj naravi, koje je po sebi socijalna. (Ovo naglašuje protiv zabluda Hobbesa i Rousseau).

5. Državi je potrebna vlast, koja ima svoj izvor u Bogu. Oblik države nije po prirodnom zakonu određen, nego slobodan.

6. Lav XIII. govori o dužnostima vladara. Njihova je vlast odraz Božje vlasti. Dužnost je vlasti, da skrbi za opće dobro. Papa opominje nepravedne vladare s riječima Mudr. 6, 7: »Silnici će biti silno kažnjeni.«

7. Državljeni imaju svoju dužnost da poštuju vlast.

8. Država mora da časti Boga, ona ovisi od Njega. Državljeni imaju uz zemaljski i svoj konačni cilj, zato su upućeni na religiju, na bogostovlje.

9. Papa govori o Crkvi, kojoj je glavna Krist, tako i o vjeri. Crkva je Božja ustanova, uređena na hijerarhijskom i monarhijskom obliku.

10. Crkva je potpuno savršeno društvo, odijeljeno od države. Ona vodi ljudske vječnom cilju. Ona se osjeća kroz sva stoljeća kao potpuno savršeno društvo.

11. Odnosi Crkve i države. Crkva i država, svaka je, u svojem redu vrednota, najviša, prva za božanske, a druga za zemaljske pojmove. Odnosi su između njih određeni, a ipak treba da vladaju jedinstvo u pogledima, i ako je svaka nadležna za svoje područje. Katkada nastanu prilike, da radi mira i slobode građana treba pristupiti k sporazumu (konkordati).

12. Velike su koristi od kršćanske države: Položaj vladara postaje uzvišen. I pak su granice povučene između božanskih i ljudskih pojmova. — Obitelj postaje postojana i čvrsta. Ženi se dava dužna čast, a očinska se vlast priznaje suverenom, puna poštovanja prema ženi i djeci.

13. Papa se pozivlje na povijest, što je Crkva u Evropi kultivirala divlje narode i privela ih iz barbarstva k plemenitosti, iz praznovjerja k istini.

14. Govori o nekršćanskim državama, u kojima vlada neobuzdana sloboda, u kojima se ne govori, da je vlast od Boga.

15. Takova je država nepravedna prema Crkvi, jer priječi crkvene zakone, zabranjuje Crkvi pristup u javnost, skraćuje prava Crkve, a počinja nad njom silna nasilja.

16. Naš zdravi razum osuđuje krilatice, da vlast nije od Boga, da su sve vjere jednake, da postoji neograničena sloboda mišljenja i da treba isključiti Crkvu iz života. Ali i dalje Crkva ostaje učiteljica morala, ona nije podložna državi.

17. Crkva je uvijek osuđivala takove zablude. Tako je Papa Grgur XVI. u okružnici »Mirari vos« (1832) osudio nauku, da svatko o vjeri može misliti što hoće, da svakome samo sudi vlastita savjest, da je dozvoljeno putem štampe širiti mržnju prema vjeri i moralu. I Pio IX. bio je prisiljen da u svom Syllabu osudi st. 19: da Crkva nije pravo i potpuno društvo; st. 39: da je država izvor neograničenog prava; st. 55: da se država mora dijeliti od Crkve; st. 79: da je potpuna sloboda Crkve u državi otvorila put raznovrsnoj pokvarenosti u državi.

18. Lav XIII. pozivlje svijet, da slijedi nauk Crkve: da je vlast od Boga, da častimo Boga, da osuđujemo neograničenu slobodu. Potrebna je povezanost između Crkve i države.

19. Naglašuje, da su svi oblici države po kršćanskom nazoru, dozvoljeni. Što se tiče ostalih konfesija u državi, istina, da ih Crkva osuđuje, ali ne osuđuje upravljače država, ako tim vjeroispovijestima dozvoljava pravo vjeroispovijedanja radi općega dobra.

20. Napose govori o slobodi: neobuzdana je sloboda drskost. Crkva štiti samo pravu slobodu.

21. Crkva podupire napredak, ona mu nije protivna. Napredak je istine — pečat Božjega duha. Crkva podupire i prirodne znanosti, ali ona nastoji da spriječi,

da ne bi moderna kultura i industrijalizacija odbila ljude od Boga i od nebeskih dobara.

22. »Papa je glasnik istine«. Istina donosi slobodu, ona je najbolja majka i štitnica slobode. »Istina će vas spasiti« (Iv. 8, 32).

23. Koje su dužnosti katolika: da duuguju Crkvi i Sv. Stolici puni posluš i da se kane zabluda; da katolici žive i djeluju po nauci Evanđelja i da ljube svoju Crkvu. Naročito treba da posvete brigu oko kršćanskog odgoja omladine. U svemu treba da im svijetli primjer prvih kršćana. Katolici po svom nastupu treba da budu posvuda samo katolici! Njihova je dužnost da se pobrinu za jedinstvo u mišljenju i jednolikost u nastupu. U načelima nema kompromisa!

Ovo je uloga Crkve u javnome životu. Po ovoj nauci Lava XIII. Crkva nije politička formacija, a niti joj je vjera sredstvo, a politika cilj, već je ona po svojoj božanskoj misiji sadržina kršćanskih država. Mi bismo željeli sada, da naš religiozni analfabet, »N. Tribuna«, doslovno primijeni ova mjerodavna načela nepogriješivog učiteljstva Crkve na svoje dosadašnje držanje i pisanje prema katoličkoj Crkvi, koju otvoreno nazivlje »crnom internacionalom«, a sugerira se, da ne spada u red neprijatelja Crkve. Pri ovoj konstataciji željeli bismo, da dobro ispituju svoju savjest i njezin urednik i izdavač, te njezini kamuflirani i raznobojni saradnici iz nekatoličkih, ateističnih, apostatiranih i liberaliziranih redova, koji po svojem životu, nazoru i djelovanju nemaju ništa zajedničkoga s katoličkom Crkvom i vjerom, a prikrivaju se, kao da imaju, kada se ograduju, da ne spadaju u red neprijatelja Crkve. Jer je silno bezumno i znak nečiste savjesti, kada se jedno liberalno glasilo, u ime nekoje politike ili ideologije, plaši vjere u javnom životu i kad spasonosni upliv vjere na kulturni, privredni i politički život nazivlje: crnom internacionalom i sl. Tko stvara jaz između Crkve i države, u prvome redu šteti samoj državi. Lav je XIII. u pismu na kard. Schönborna (1894) naglasio: »Zaista nema ništa gorega i štetnijega za jednu državu nego li mišljenje da mora nužno biti razdor između svjetovne vlasti i Crkve«, a to hoće svjetska masonerija, kojoj, i ovoga puta naglasujemo, vjerno služi »N. Tribuna«.

Kt.

Poboljšanje prilika u šibenskoj općini

Šibenski novinari posjetili su povjerenika šibenske Općine g. Dragutina Vidovića, te ga zamolili, da krajem tekuće proračunske godine, odnosno stupanjem u novu proračunsku godinu, nešto kaže za javnost o općinskim prilikama. On se vrlo rado odazvao njihovoj molbi te im u nevezanom razgovoru rekao slijedeće:

»Preuzimajući općinsku upravu smatrao sam svojom prvom dužnosti da zavedem strogu, ali razumnu, štednju u općinskim rashodima. Svakome su od nas poznate preteške financijalne prilike naše općine. Prihodi su minimalni, te nedostaju ni za najnužnije potrebe administracije. Kraj takovih prilika ne može se ni pomisliti na neke zamašnije radove. Radi novčanih nedaća, tačnije premaleni prihoda, općina ne može ni da uredno vraća svoje dugove, čime se njezin financijalni i gospodarski položaj još i pogoršava.

Uza sve to, mi smo ipak od preuzimanja uprave, dakle u relativno vrlo kratkom vremenu od 6 mjeseci, dosta toga korisnog izveli. Na primjer, za kanalizaciju, vodovod, puteve i druge radove odobrili smo kredite u iznosu od Din 334.000. Odobreni radovi već su dijelom izvedeni ili se izvode, a da se pri tom ni za jednu paru ne zadužujemo. U rješavanju vrlo kompliciranog pitanja socijalnog staranja, osobito s obzirom na tešku i oštru zimu, općina je učinila velike napore prema svojoj financijalnoj snazi da pomogne najbjeđnijima. Organizovan je socijalni odbor za zimsku pomoć, uz temeljni doprinos općine od Din 40.000. Osim toga općina je podijelila kroz ovo vrijeme sirotinji Din 76.000, tako da je u ovu svrhu izdan iznos od Din 116.000. Naravno da je to prva pomoć najoskudnijima, i da s tim nijesu riješena mnoga goruća socijalna pitanja sela i grada, ali se i na to misli.

Postoji zamisao, da se općinski socijalni odbor postavi na širu bazu, da mu se name proširi program rada na sve grane socijalnog staranja, pa da se uz pomoć građanstva i ostalih humanitarnih i karitativnih društava počne s rješavanjem pitanja prosjačenja, otvaranja skloništa za zapuštenu djecu, te drugim važnim socijalnim problemima grada i sela.

Osim toga, mi smo putem virmana našli mogućnosti i sredstva da isplatimo Dinara 350.000 dugova iz ranijih godina. Virmanima ili prenosom kredita morali smo se poslužiti, pošto u tekućem proračunu nisu prvobitno bili osigurani krediti za otplatu ovakvih dugovanja.

Treba još da dodam, da i svo osoblje, bilo uredsko, terensko ili u službi po selima, strogo uredno plaćamo. Tačno na prvi svakog mjeseca vrše se isplate beriva, što ranije nije bio slučaj. Poznato je, na primjer, da su seoski službenici prije nas bili vrlo neredovito isplaćivani. Treba ovdje uzeti u obzir i činjenicu da danas općina zaposluje znatno više radnika i drugog osoblja, nego je to prije bilo, te da ih i bolje plaća. Rezultati našeg upravljanja općinom su prema tome skromni, ali uočljivi. Ovo iznosim radi obavještenja javnosti, kojoj smo dužni polagati račun o našem radu u jednoj demokratskoj i narodnoj javnopravnoj ustanovi kao što je to općina.

Treba da spomenem i čistoću grada, baš s tog razloga što je to jedno od najosjetljivijih pitanja općinskog staranja. Odmah kažem da Šibenik danas nipošto nije u tom pogledu zanemareniji, i da se je za uredniji izgled grada dosta učinilo. Mi vrlo dobro znamo što bi sve još u tom pravcu trebalo uraditi. Zbog skromnih novčanih mogućnosti nećemo naravno moći izvesti sve što bismo željeli, ali uložiti ćemo maksimum truda da i na tom važnom području postignemo najbolje rezultate.

Skoro ulazimo u novu proračunsku godinu. Nastojat ću da proračun bude ogleдало naših stvarnih mogućnosti, vodeći podjednako računa o selu i gradu. Tečajem iduće godine trošit će se strogo po partijama i pozicijama proračuna, kako se ne bi dolazilo, kao do sada, u tehničke i financijske teškoće, koje mnogo smetaju administraciji, a koje se daju izbjeći. Pri tome ćemo upravitelji svoje napore da pružimo našim općinarima maksimum onoga što budemo mogli.

Nakon proračuna, moramo se posvetiti poslovima organizacije ureda i uređenju službeničkih odnosa. Organizacija ureda treba da bude provedena tako, da bude odgovarala socijalnoj i gospodarskoj strukturi našeg stanovništva. Mi smo u glavnom težačka općina i tu činjenicu imat ćemo na umu kod donošenja organizacionih propisa, a da uz to ne zaboravimo ni na gradski elemenat.

Uporedo sa našim radom u općini, nastojat ćemo da uz pomoć bana Banovine Hrvatske dra Ivana Šubičića i Banske Vlasti, te naših narodnih prvaka postepeno i u granicama mogućnosti ostvarimo sva ona zamašna pitanja i potrebe, bez kojih ne može biti jačeg zamaha u materijalnom i kulturnom podizanju našeg sela i našeg grada. Vjerujemo, da kod nadležnih činilaca u našoj slobodnoj domovini Hrvatskoj nećemo naići na neshvaćanje i nemar.

Nakon definitivne organizacije Banovine Hrvatske punim povjerenjem očekujemo bolje i sretnije dana za našeg vrijednog seljaka i građanina, koji su to u svakom pogledu zaslužili.

Ako još dodam da ćemo se u svojem budućem radu upravljati zdravim idejama i ciljevima našeg hrvatskog seljačkog pokreta, te da ćemo svagda stajati disciplinovanu i odlučno uz naše narodno vodstvo, sa drom Vladkom Mačkom na čelu, onda sam od prilike sve rekao, što sam ovom zgodom htio da kažem.

Naši dopisi

VODICE

Učitelj g. Milan Bakšić napustio je Vodice u srijedu naveče i otputovao sa svojom obitelji za Brač. Njegov odlazak vrlo žalimo, jer smo u njemu imali čovjeka širih pogleda i uvijek spremna u poslovima, što ih traži dobro naroda. K nama je došao početkom ove školske godine. Uvijek vjeran sin svome narodu i njegovim nacionalnim težnjama, i kao ta-

kav nailazio je na otvorena priznanja kod današnjih vodećih krugova. A, opet, glazben, pa je bio čisto salijetan molbama s raznih strana za vođenje glazbi i njegovanje lijepe pjesme. Konačno se opredijelio za Brač. — Bio sretan! To je bila riječ brojnih prijatelja, koji su ga otpratili do broda. Kratko vrijeme je bio kod nas, ali je pobrao simpatije svih vodičkih Hrvata. Vodički Hrvati su mu zahvalni za njegova marna nastojanja oko odgoja djece i za pothvate s omladinom, koju je bio spreman odgajati u čistom duhu vjere u Boga i Seljačke Sloge. Zavidni smo Bračanima, što dobijaju čovjeka, koji će kod njih razviti svestrani rad prosvjetitelja, komu su Bog i Dom prvo i najveće dobro.

KNIN

Društva hrv. kat. učenica i učenika održala su za Papin dan posebno sijelo u dvorani »Napretka«.

Sijelo je otvorila pročelnica S. Sekanina istaknuvši, kako je to lijepa pojava, da smo se i mi u Kninu pridružili općoj proslavi diljem katoličkoga svijeta. Poslije nego je zbor otpjevao himnu »Viju se ponosno« vjeroučitelj p. o. P. Topić održao je govor, u kome je istakao veličinu Namjesnika Kristova, njegove službe za opće dobro i našu dužnost prema zajedničkom Ocu. Zatim je Zl. Ikica pred iskićenom Papinom slikom lijepo recitala »Za njega srce Hrvata bije«, a M. Tilić održao odluje predavanje »Hrvati i Pape«, u kome je iznio veze nas Hrvata sa Sv. Stolicom. Poglavitito se zadržao na

pomoći Papa Hrvatima. Zbor je zatim otpjevao dvoglasno »Ave Maria« od Tosi- S. Cibej, tajnica

SUTOMIŠĆICA

Proslava Papinog dana

U nedjelju 3. III. t. g. vrlo svečano je proslavljena prva godišnjica vladanja Njegove Svetosti Pija XII. Na prve zvukove zvona narod je u gustim redovima počeo pridolaziti župskoj crkvi, u kojoj su se kroz najkraće vrijeme ispunila i posljednja mjesta. Nekoliko stotina župljana pristupilo je sv. pričesti, namijenivši je velikom Svečaru, i time dokazalo, da su uvijek spremni na braniku katoličke Crkve. Preko sv. Mise održao je vjernicima vrlo lijepu propovijed župnik preč. don Ivo Blašić ističući velike zasluge, kojima je svijet zadužio današnji Kormilar Petrove ladice.

Prigodom ove svečanosti po prvi put je u ovoj župi otpjevana koralna Misa, koju je sa školskom djecom vrlo lijepo uvježbao agilni kapelan vlč. don Martin Kustec. Također je pod ravnanjem našega kapelana efektno otpjevana i Papina himna. Iako su prošla samo 2 mjeseca od njegova dolaska u našu župu, on je ipak uspio, da ova proslava bude dostojna onoga, kome se u čast priređuje. Poslije podne je u crkvi uslijedio »Tebe Boga hvalimo« i blagoslov s Presvetim.

Ova svečanost je učinila duboki utisak na sve vjernike, tako da se još i danas govori o velebnoj pričesti, zatim o propovijedi i pjevanju, koje je bilo namijenjeno Njegovoj Svetosti Papi Mira, Piju XII.

Župljanin

Život Šibenika

ČETRDESETSATNO KLANJANJE obavilo se i ove godine u katedrali od 13.—16. t. mj., a u varoškoj župskoj crkvi od 17.—20. t. mj. U obim crkvama posjet vjernika je bio vrlo dobar. Svake večer u dupkom punim crkvama bila je svečana Povečernja, euharistijski govor i svečani blagoslov. U katedrali je govorio korizmeni propovjednik p. o. Ignacije Aljinović, a u varoškoj župskoj crkvi p. o. Petar dr Čapkun, profesor franj. bogoslovije u Makarskoj, koji je održao i govor o Muci na Veliki četvrtak.

PROMJENE MEĐU SVEČENSTVOM. Preuzv. g. biskup imenovao je vlč. gg.: don Ivana Pedišića, dosadašnjega dušobrižnika Radovina, dušobrižnikom Popovića; don Stanka Horvat, dosadašnjeg dušobrižnika Galovca, dušobrižnikom Radovina; don Ivana Zupanc, dosadašnjega kapelana Vodica, dušobrižnikom Galovca; don Ivana Munda župskim pomoćnikom Vodica.

USKRSNA SKUPNA SV. PRIČEST ŽENSKJE OMLADINE bit će na Mali Uskrs 31. t. mj. u 7 sati ujutro u katedrali sv. Jakova. Nakon Pričesti bit će skupni zajutak u Kat. Domu, spojen s prigodnom kratkom priredbom. Katoličke djevojke dođite sve, da s uskrslim Isusom i vi uskrsnete u svojim dušama na novi život! Isus vas zove i očekuje!

KRIZARICE U SPLITU. Na uskrsni ponedjeljak šibenske Križarice, pod vodstvom svoga duhovnika preč. don Ante Radića, priredile su izlet u Split. Ujutro su imale skupnu sv. Misu i sv. Pričest s propovijedu duhovnika kod č. ss. Milosrdnica, a popodne su u njihovoj dvorani odigrale igru »Madona u šumi«, koju su u Šibeniku već dva puta s velikim uspjehom davale. I u Splitu su odigrale na opće zadovoljstvo ovu lijepu i dirljivu igru te pobrale zasluženi aplauz svih prisutnih, koji su dupkom napunili dvoranu č. ss. Milosrdnica. Na programu je još bio i proslav gđice Topić G. i deklamacija Krugić M. Cvitanove pjesme »Dođi Gospodine«, čim su također sve zadovoljile.

USKRSNA SV. PRIČEST VOJNIKA. 26.—28. t. mj. pitomci-mornari, mornari i rezervisti s Ražina obavili su svoju godišnju kršćansku dužnost te pristupili uskrsnoj sv. ispovijedi i sv. Pričesti u katedrali sv. Jakova.

AKADEMIJA ČČ. SS. PREDRAGO-CJENE KRVI. 25. t. mj., u čast blagdana Predragocene Krvi u Docu, č. ss. Predragocene Krvi, koje su nedavno došle u naš grad, priredile su u Kat. Domu svoju prvu vrlo uspješnu akademiju s vrlo biranim i dobro pripremljenim programom.

Jedna točka bila je ljepša od druge. Akademiju je počastio svojim prisustvom i preuzv. biskup. Akademija se, na opću želju svih onih, koji nijesu mogli da joj prisustvuju prvi put, ponavlja u nedjelju 31. t. mj., pak toplo preporučamo našem građanstvu, da joj prisustvuje u što većem broju, tim prije, što je sav čisti prihod namijenjen za oltar kapelice č. ss. Predragocene Krvi. Počinje u 7.30 s. naveče.

REORGANIZACIJA KRIZARSKOG BRATSTVA. Zauzimanjem starih i nekolice mladih članova sakupio se lijep broj omladine, koji je odlučio, da započne novim radom oko križarske izgradnje svojih članova. 3. t. mj. bila je konstituirajuća skupština, na koju su bili pozvani i preuzv. g. biskup, preč. dr Zorić i prof. Pajntler. Skupštinu je otvorio novi duhovnik vlč. don Damjan Rodin. Preuzvišeni je pobudnim riječima pozvao omladinu na ozbiljan rad u dragoj mu križarskoj organizaciji. Preč. Zorić i g. prof. Pajntler su također biranim riječima oduševili prisutne za rad u društvu. Zatim se izabrala ova uprava društva: Predsjednik Frano Baričić, podpredsjednik Zdravko Belamarić, tajnik Gojanović-Rakić Dane, blagajnik Josip Nikolić, pročelnik diletantске sekcije Marijan Zaninović, vođa Malih Križara Žonja Jere, revizori Pavlović Ante i Rikard Vidović. S velikim oduševljenjem prisutnih uz pjevanje križarske himne zaključena je skupština.

USKRSNA SKUPNA SV. PRIČEST MUŠKE OMLADINE bit će na Mali Uskrs 31. t. mj. u 7 s. ujutro u varoškoj župskoj crkvi. Katolički mladići, dođite u što većem broju! S uskrslim Gospodinom proslavite i vi uskrs svojih duša!

DUHOVNE VJEZBE ŠKOLSKE OMLADINE. Prošlih dana obavili su svoje godišnje duhovne vježbe: učenici i učenice mjesne građanske škole, trgovačke akademije i trgovačke škole, realne i klasične gimnazije, učiteljske škole te učenice zanatske škole č. Benediktinki sv. Luce. Učenicima i učenicama građanske škole propovijedao je vlč. dr Ivan Guberina; realne i klasične gimnazije te I.—IV. razr. učiteljske škole o. Leonard Bajić, profesor franjevačke bogoslovije u Makarskoj; maturantima učiteljske škole kateheta vlč. don Kreše Zorić; trgovačke akademije i trgovačke škole te učenice zanatske škole kapt. prepozit presvij. Mons. Rudolf Pijan. — Pojedine duhovne vježbe završene su zajedničkom sv. ispovijedu i sv. Pričestu te zaključnim govorima odnosnih propovjednika.

SV. BENEDIKT, utemeljitelj benediktinskog reda, slavi se ove godine u srijedu 3. travnja u crkvi sv. Luce. Trodnev-

nica s blagoslovom počinje u nedjelju 31. t. mj. u 4.30 s. pp., a u ponedjeljak i utorku (1. i 2. IV.) u 6 s. pp. U srijedu (3. IV.), na sami blagdan, u 5.15 s. ujutro počeo će pjevanje života svečeva, a u 6.30 s. pjevana sv. Misa. U 9 s. bit će tiha sv. Misa, a u 10.30 s. svečana pontifikalna sv. Misa presvij. Piana. U 6 s. pp. bit će svečani blagoslov s Presvetim.

PRIČEST KRIZARICA. Na Mali Uskrs 31. t. mj. u 7 sati ujutro zajednička je sv. Misa i sv. Pričest svih Križarica i Malih Križarica, skupa s ostalom ženskom omladinom, u katedrali sv. Jakova, na što su dužne sve doći — Duhovnik.

OSNOVAČKA SKUPŠTINA HRVATSKIH POLITIČKIH STRADALNIKA. Promicateljni odbor hrvatskih političkih stradalnika u Šibeniku obavješćuje sve priistaše HSS, da će se u nedjelju 31. t. mj. održati osnovačka skupština u svrhu provadanja organizacije povjereništva Hrvatskih političkih stradalnika u Šibeniku. Ovoj će skupštini prisustvovati delegat središnjice iz Splita. Pozvani su svi hrvatski politički stradalnici, da dođu na ovu skupštinu, koja će se održati u nedjelju u 10 s. prije podne u prostorijama Hrvatskog seljačkog doma.

UMRLI. Od 14.—27. t. mj. umrli su u Šibeniku: Plavša Marica ž. Ilije iz Kistanja (51 g.), Rabadan Marica pk. Jose iz K. Lukšića (44 g.), Bosnačić Paška ud. Dinke iz Ista (60 g.), Kunčić Vlatko Petrov iz Suventa (8 mj.), Samodol Zlatko Krešin iz Ribarića (1 mj.), mrtvorodeno dijete bezimeno iz Šibenika, Skugor Stana iz Dubrave (72 g.), Matek Frano pk. Luke iz Obrovca (37 g.), Krejša Bedrich pk. Valesa iz Mosteneca (57 g.), mrtvorodeno Dželalija Marije iz Ključa, Sabionić Vice pk. Zakarije (36 g.), Pekas Mate pk. Ivana iz Konjevratu (63 g.), Marica ud. Juras-Rora (64 g.), Medo Milič-Zjačić nez. (68 g.), Grizelj Maša ud. pk. Mate (86 g.), Grubišić Jerko pk. Paške (69 g.), Jarebov Ante pk. Šime iz Vodica i Panjkota Milivoj Ivin (17 mj.). — P. u m!

TRODNEVNICA U ČAST SV. VICENCA FERERSKOGA obavit će se u crkvi sv. Dominika u slijedeći četvrtak, petak i subotu (4., 5. i 6. IV.) u 6.30 s. popodne. Blagdan se slavi u nedjelju 7. travnja.

SVIM ČLANICAMA »ŽIVOGA SVIJETA« javljam, da je nakana klanjanja za slijedeći tjedan (31. III.—6. IV.) još uvijek: za što bolji uspjeh naše uskrnske propagande, da što više naših građana pristupi uskrsnjoj sv. Pričesti — Don Ante Radić.

U FOND NAŠEGA LIŠTA doprinitelj su: Mons. dr Milan Beluhan Din 20.—

Da počasti uspomenu pk. Maše Grizelj; Radić Grgo Din 15.— Uprava harno zahvaljuje.

Križarske vijesti

ODRZANE PROSLAVE. Održana je proslava »Papina dana« 10. III. u Zagrebu na Sv. Duhu i Strizivojnoj, a 17. III. u Ludbregu i Daruvaru.

OKRUŽNICA VKB-A. Pred par dana razaslana je okružnica VKB-a svim Križarskim Bratstvima, zajedno sa duhovnim i prosvjetnim predavanjem.

NOVO KRIZARSKO BRATSTVO osnovano je u Apatiji (okružje zagrebačko) i u Postirama (okružje hvarsko).

OKRUŽNICA »VODE M. K.« I AVANTGARDE. Koncem ožujka izlazi okružnica za »Vode M. K.« a također i posebna okružnica za vode Avantgarde. U koliko još koji zbor M. K. ne prima iste okružnice, neka se javi na VKB.

DELLY M. »SAKRIVENI MILIJUN«. Francuska spisateljica Delly ima svoju čitalačku publiku daleko preko granice svoje domovine, pa su i na hrvatski jezik prevedeni njezini romani »Bijela mačka«, »Dva sreća«, »Tajna rijeke Lizet«, i dr. Novo izdani prijevodi romana »Sakriveni milijun« nosi sva obilježja Delly-na pera: pričanje teče glatko, radnja je napeta, a opisuju se momenti iz života ljudi protivnih suvremenih svjetovnih nazora. — Taj je roman izdao porodični ilustrirani polumjesečnik »Obitelj«, pa ga u posebnoj knjizi daje svojim pretplatnicima, koji su uplatili četvrtgodišnju pretplatu od 30 din. Inače se knjiga prodaje po 25 din (uvez 10 din više).